

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี**
**PARTICIPATION OF THE PEOPLE IN THE PREPARATION OF LOCAL
DEVELOPMENT PLANS OF DONMASANG SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, MUEANG SUPHANBURI DISTRICT IN SUPHANBURI PROVINCE**

ประภัศร เจริญผล * ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ โตประเสริฐ** ดร.ศรัณย์ จิตตารีย์ ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แรงจูงใจ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผลประโยชน์ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทศนคติ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านดำเนินการ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านตัดสินใจ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรับประโยชน์ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

3. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม ประชาชน แผนพัฒนาท้องถิ่น

ABSTRACT

The objectives of this quantitative survey research were 1) to study the level of factors of enhancing public participation in the preparation of local development plans 2) to study the level of public participation in the preparation of local development plans 3) to compare public participation in the preparation of local development plans and 4) to study the relationship between factors and public participation in the preparation of local development plans of Donmasang Sub-District Administrative Organization, Mueang Suphanburi District in Suphanburi Province. The sample included 358 residents in Donmasang Sub-District Administrative Organization, Mueang Suphanburi District in Suphanburi Province. Data were collected using 5-point rating scale questionnaire and were analyzed using descriptive statistics i.e., frequency, percentage, MEAN, and standard deviation. Hypothesis was tested by inferential statistics – One-way ANOVA and Pearson’s correlation coefficient.

The findings revealed the following.

1. The factors of enhancing public participation in the preparation of local development plans were generally found at the high level. After item analysis, the motivation was the item with the highest MEAN followed by benefits and attitude as the one with the lowest MEAN.

2. The public participation in the preparation of local development plans were generally found at the high level. After item analysis, operation was the item with the highest MEAN followed by decision and sharing benefits was the one with the lowest MEAN.

3. Personal factors such as sex, age, education, marital status, occupation, and income did not significantly have and effects on difference in public participation in the preparation of local development plans.

4. The factors i.e., attitude, benefits, motivation, and opportunity were positively related at the moderate level to public participation in the preparation of local development plans at 0.01 significance level.

Keyword: Participation, Public, Local Development Plans

*นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

***อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นนับตั้งแต่ มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ในทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 หมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรา 250 ได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์ของประชาชนตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นประสิทธิภาพและการควบคุมป้องกันการทุจริต นอกจากนี้ มาตรา 252 และ 253 ยังได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสำคัญอันได้แก่ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ เพื่อจะได้มีส่วนเข้าไปตรวจสอบและถ่วงดุลโดยกระบวนการภาคประชาชนได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2542) หมวด 2 มาตรา 16 (1) ที่ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเมื่อนำมาบูรณาการกับความในมาตรา 250, 252 และ 253 จะเห็นว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจสำคัญเบื้องต้นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองนั้น จะต้องดำเนินการภายใต้หลักการว่าด้วยการมีส่วนร่วมภาคประชาชน เพื่อให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยการเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลให้แก่ประชาชน อันจะช่วยให้เกิดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2548) ได้กำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องมีกระบวนการจัดประชุมประชาคมโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อรับฟังความคิดเห็น สภาพปัญหาความเดือดร้อน ตลอดจนความต้องการของประชาชนและจะต้องดำเนินการโดยจัดให้มีสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้คณะกรรมการแต่ละชุดมีบทบาทหน้าที่ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามที่ระเบียบกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแต่ละชุด จะต้องมีการคัดเลือกผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกตามจำนวนที่กำหนด เพื่อเข้าไปร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด ไม่ว่าจะเป็นร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา พิจารณาร่างแผนพัฒนา ให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนา ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งจะเห็นได้ว่า ภาคประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนโดยการเลือกตัวแทนที่เลือกเข้าไปทำหน้าที่แทน อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำแผนบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่มีผลกระทบต่อสุขภาพหรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างรุนแรง คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นก็อาจต้องจัดทำในรูปของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (public hearings) เพื่อนำไปข้อมูลประกอบการร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นด้วย

จึงเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้แผนพัฒนานั้นตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะตัวแทนประชาชนที่เลือกเข้าไปร่วมจัดทำแผน จะมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาโดยมีแผน โดยมีลำดับขั้นการวางแผนประกอบด้วย การกำหนด

วัตถุประสงค์ การกำหนดขอบเขตการวางแผน การพิจารณาข้อจำกัดการวางแผน การพัฒนาทางเลือก การประเมินทางเลือก และการนำแผนสู่การปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณรายจ่ายจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และความสำเร็จของโครงการพัฒนา และเพื่อเป็นไปตามระเบียบกฎหมายของทางราชการ โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีนั้น ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้จัดให้มีการจัดประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนภายในตำบลดอนมะสังข์ โดยแยกเป็นหมู่บ้าน เพื่อรับฟังสภาพปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการที่แท้จริงของประชาชน โดยการเรียงเรียงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนความต้องการของประชาชน มาจัดทำเป็นโครงการพัฒนาตามมติที่ประชุมประชาคม และนำโครงการพัฒนามาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการพัฒนาตำบลตามระเบียบกฎหมายของทางราชการต่อไป อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นในการประชุมประชาคมหมู่บ้านในแต่ละครั้ง ประสบปัญหาในเรื่องการให้ความร่วมมือของประชาชนภายในหมู่บ้านในการเข้าร่วมประชุมประชาคม เพื่อรับฟังความคิดเห็น รับฟังปัญหาความต้องการของประชาชน ประชาชนในตำบลขาดการให้ความร่วมมือเข้าร่วมการประชุมประชาคมหมู่บ้านตามกำหนดวันเวลาที่วางแผนไว้ ประชาชนให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมประชาคมน้อย ไม่ได้สัดส่วนของการประชุมประชาคมตามที่กำหนด ทำให้มติที่ประชุมประชาคมจึงเกิดจากกลุ่มคนส่วนน้อย ดังนั้นกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมประชาคมจึงเกิดข้อโต้แย้งสำหรับการพัฒนาภายในหมู่บ้านและภายในตำบล บางครั้งผู้เข้าร่วมการประชุมประชาคมส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุในพื้นที่ จึงทำให้การประชุมประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็น รับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนได้รับข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และไม่สามารถแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านและตำบลได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาที่แท้จริงและมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมประชุมประชาคม อีกทั้งเจ้าหน้าที่บางคนยังขาดความกระตือรือร้นที่จะให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานบริหารและพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมะสังข์ จึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายสูงสุดตามปรัชญาองค์กร อีกทั้งประชาชนก็พลอยไม่ได้ผลประโยชน์เต็มที่จากทรัพยากรที่ใช้ไปในการพัฒนาด้วย

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์นโยบายและแผน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการบริหารงานภาครัฐ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตำบลดอนมะสังข์ อันจะเป็นการเสริมให้การดำเนินงานบริหารและพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น และยังเป็นการส่งเสริมให้กระบวนการพัฒนาตามระบอบประชาธิปไตยประชาชนมีส่วนร่วมได้รับการยอมรับมากขึ้นในภาคประชาชน แทนที่จะเป็นกระบวนการพัฒนาในรูปแบบจากบนลงล่าง (top-down) ซึ่งประสบปัญหาและอุปสรรคมากมายดังที่เคยเป็นมาในอดีต ตลอดจนสามารถเพิ่มจำนวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมกับกระบวนการบริหารงานภาครัฐได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 358 คน ซึ่งได้จากการคำนวณตามสูตรของ Yamane (1973) และได้สุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เพื่อแบ่งระดับชั้นในตำบลออกเป็นรายหมู่บ้าน ตามสัดส่วนจากสูตรที่คำนวณได้ แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่ายอีกครั้งหนึ่ง

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และปัจจัยการมีส่วนร่วม ได้แก่ ทัศนคติ ผลประโยชน์แรงจูงใจ โอกาสที่เอื้ออำนวย และตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ ได้แก่ ด้านร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 สอบถามปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ทัศนคติ ผลประโยชน์แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย จำนวน 20 ข้อ โดยข้อคำถามในแต่ละด้านมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale)

ตอนที่ 3 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านดำเนินการ ด้านรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล จำนวน 20 ข้อ โดยข้อคำถามในแต่ละด้านมีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานไปยังผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น เพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความร่วมมือผู้นำชุมชนช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านและตำบลได้รับทราบเบื้องต้น

2. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แยกตามหมู่บ้าน จำนวน 358 คน โดยก่อนแจกแบบสอบถาม อธิบายพร้อมทำความเข้าใจในข้อคำถามก่อน และให้กลุ่มตัวอย่างทำการตอบแบบสอบถาม จากนั้นก็เก็บรวบรวมชุดแบบสอบถามที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างตอบเรียบร้อยแล้ว เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 20 กันยายน-3 พฤศจิกายน 2565 รวมระยะเวลา 45 วัน

4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม จำนวน 358 ชุด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าสหสัมพันธ์ การแปลค่า r ของ Pearson's Coefficient Correlation

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.8 มีอายุ 40 – 49 ปี ร้อยละ 31.3 มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 24.3 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 68.7 มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 26.8 มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท ร้อยละ 35.8

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. การวิเคราะห์ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แรงจูงใจ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผลประโยชน์ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทศนคติ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านทัศนคติ ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อแสดงออกถึงข้อคิดเห็นในชุมชนและสังคม และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเสนอข้อเสนอนะ ร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบลให้มีความเจริญ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเสนอกิจกรรม/โครงการ อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

1.2 การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านผลประโยชน์ ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจาก ต้องการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความเดือดร้อนของท่าน เพื่อได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจาก มีส่วนได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากคาดหวังว่าปัญหาหรือความเดือดร้อนจะได้รับการตอบรับและกำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

1.3 การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านแรงจูงใจ ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจาก ทำให้คนในหมู่บ้าน/ตำบลเกิดความสามัคคี เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากต้องการให้หมู่บ้าน/ตำบลน่าอยู่ และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจาก ต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

1.4 การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านโอกาสที่เอื้ออำนวย ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของอบต. สามารถเข้าถึง

คนทุกกลุ่มได้ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ยินดีสละเวลาในการเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านดำเนินการ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านตัดสินใจ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรับประโยชน์ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านตัดสินใจ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.2 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านดำเนินการ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลจากการเข้าร่วมดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในตำบลมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ร่วมคัดเลือกตัวแทนเข้าเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.3 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านรับประโยชน์ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้ประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุขโรค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ได้ประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มให้กับประชาชนในท้องถิ่นที่ อบต.จัดทำขึ้น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ได้ค่าตอบแทน/ของรางวัล หรือประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.4 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านประเมินผล ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการได้ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ติดตามการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านทัศนคติ ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ประชาชนในตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในท้องถิ่นของตน มีการเสนอปัญหาความต้องการตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของซานิตย์ บุญชู (2530 : 36-40 อ้างถึงใน สัจฉกร บุญกอบ, 2554) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงานหรือไม่นั้น เกิดจากกิจกรรมที่จะเข้าร่วมนั้นสอดคล้องกับค่านิยมหรือทัศนคติของตน และสอดคล้องกับแนวคิดของอคิดนอร์พีพัฒน์ (2527: 7-8, 320 อ้างถึงใน พชร โทพล, 2561 : 14) ได้อ้างถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ซึ่งสรุปโดยสังเขปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารและวิธีวิทยา (theory of administration and method) เป็นการสร้างและใช้ระบบกฎหมายและการบริหารเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกภาคส่วนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด และทฤษฎีการโน้มน้าวมวลชน (mass persuasion) ของ Maslow ที่อธิบายว่า การที่บุคคลมีแรงกระตุ้นเชิงพฤติกรรมจากปัจจัยมากมายที่ปรากฏในรูปของความต้องการ ได้แก่ ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพ (เช่น อาหาร) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ทั้งด้านชีวิต ทรัพย์สิน และอาชีพการงาน ความต้องการทางเชิงสังคม ในรูปของความรักและการยอมรับ ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการความสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของมุกดา กระแสร์สุนทร (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นของการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านสอดคล้องกับทัศนคติในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ

แผนพัฒนา 3 ปี เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่หมู่บ้านจะได้รับ ร่วมเสนอกิจกรรม/โครงการที่ได้ดำเนินการ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ร่วมเสนอปัญหาและความต้องการให้ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเห็นว่าปัจจัยในด้านทัศนคติ เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากมีความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะ เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เกิดจากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตลอดจนเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ

ด้านผลประโยชน์ ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ประชาชนในตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเนื่องจากมีความต้องการที่จะเสนอปัญหาและความเดือดร้อนของ ตนเองที่กำลังประสบอยู่ให้ได้รับการแก้ไข ซึ่งประชาชนมีความคาดหวังว่าปัญหาหรือความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นนั้นจะได้รับการ แก้ไข โดยกำหนดในแผนพัฒนาท้องถิ่น และประชาชนมีความต้องการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละ หมู่บ้านหรือในท้องถิ่นให้ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของซานิตซ์ บัญชู (2530 : 36-40 อ้างถึงใน สัชฌุกร บุญกอบ, 2554) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงาน หรือไม่นั้น เกิดจากกิจกรรมนั้นมีคุณค่าสอดคล้องกับผลประโยชน์ของตนเองหรือไม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Irvin and Stansbury (2004 : 56) ได้กล่าวถึง ผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง อันได้แก่ ผลประโยชน์ด้านกระบวนการ ตัดสินใจ ผลประโยชน์ด้านผลลัพธ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ McDonald (1968 อ้างถึงใน สัชฌุกร บุญกอบ, 2554) ซึ่งกล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการวางแผน แสดงให้เห็นว่าการวางแผนจะต้องเกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อกลุ่ม ผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งกลุ่มผลประโยชน์เหล่านั้นมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานในการวางแผน จึงจำเป็นจะต้องเปิดโอกาสให้กลุ่ม ผลประโยชน์ต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนในขั้นตอนต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของมุกดา กระแสร์สุนทร (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ใน ประเด็นของการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านผลประโยชน์ของตนเองในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากต้องการเสนอปัญหา หรือความเดือดร้อนที่กำลังประสบอยู่และปัญหาหรือความเดือดร้อนจะได้รับการตอบรับกำหนดไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเห็นว่าปัจจัยในด้านผลประโยชน์ที่ประชาชนพึงจะได้รับ เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไป มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากประชาชนมีความต้องการที่จะ เสนอปัญหาและความเดือดร้อนของตนเองที่กำลังประสบอยู่ให้ได้รับการแก้ไข โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ เกิดขึ้นร่วมกันในแต่ละหมู่บ้านหรือในท้องถิ่นเพื่อให้ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมโดยกำหนดเป็นโครงการไว้ในแผนพัฒนา ท้องถิ่น ซึ่งประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการ ซึ่งตนเองนั้นได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น นั้นเอง

ด้านแรงจูงใจ ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ประชาชนในตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด สุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเนื่องจากได้รับการชักชวนจากสมาชิกภายในหมู่บ้าน/ตำบล และยังเห็น ถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้จะทำให้คนในหมู่บ้าน/ตำบลเกิดความสามัคคีแล้ว ยังทำให้ หมู่บ้าน/ตำบลน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของซานิตซ์ บัญชู (2530 : 36-40 อ้างถึงใน

สัชฌุกร บุญกอบ, 2554) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงานหรือไม่นั้น เกิดจากได้รับการสนับสนุนการกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Addink (2019 : 130) แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น อาจถูกกระตุ้นโดยแรงจูงใจ ในระบอบประชาธิปไตย ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของอกิน รพีพัฒน์ (2527 : 7-8, 320 อ้างถึงใน พชร โทพล, 2561 : 14) ได้อ้างถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ทฤษฎีผู้นำ (Leadership theory) ให้ความสำคัญกับผู้นำว่าเป็นผู้ที่สามารถรวมศูนย์ความศรัทธาและการยอมรับจูงนำไปสู่การร่วมมือของภาคประชาชน และหากมีผู้นำที่ดีก็จะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของภาคประชาชนที่พร้อมจะมีส่วนร่วมมีกับภาครัฐ และทฤษฎีการโน้มน้าวมวลชน (mass persuasion) ของ Maslow ที่อธิบายว่า การที่บุคคลมีแรงกระตุ้นเชิงพฤติกรรมจากปัจจัยมากมายที่ปรากฏในรูปของความต้องการ ได้แก่ ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพ (เช่น อาหาร) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ทั้งด้านชีวิต ทรัพย์สิน และอาชีพการงาน ความต้องการทางเชิงสังคม ในรูปของความรักและการยอมรับ ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของมุกดา กระแสร์สุนทร (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นของการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านแรงจูงใจในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี เนื่องจากต้องการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาและเสนอความต้องการทั้งยังเป็นการจัดลำดับความสำคัญและความต้องการของประชาชนนำไปสู่การดำเนินการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพจน์ เนตรวิเชียร (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านสิ่งจูงใจในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแม่น้ำลำคลองในการเก็บขยะกำจัดวัชพืชน้ำเพราะได้รับการชักชวนจากสมาชิกภายในหมู่บ้านและร่วมอนุรักษ์เพราะโลกกำลังประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมและเป็นภัยที่ใกล้ตัว

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเห็นว่าปัจจัยในด้านแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากได้รับการชักชวนจากสมาชิกภายในหมู่บ้าน/ตำบล และยังเห็นถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้จะทำให้คนในหมู่บ้าน/ตำบลเกิดความสามัคคีแล้วยังทำให้หมู่บ้าน/ตำบลน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

ด้านโอกาสที่เอื้ออำนวย ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ประชาชนในตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกครั้งที่มีโอกาส มีเวลาเพียงพอในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งยังยินดีสละเวลาเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของसानิตย์ บุญชู (2530 : 36-40 อ้างถึงใน สัชฌุกร บุญกอบ, 2554) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงานหรือไม่นั้น เกิดจากโอกาสที่เอื้ออำนวยในการเข้าร่วมกิจกรรม

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเห็นว่าปัจจัยในด้านโอกาสที่เอื้ออำนวย เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ และประชาชนมีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มบุคคล ซึ่งประชาชนจะมีส่วนร่วมในการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกครั้งที่มีโอกาส มีเวลาเพียงพอในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งยังยินดีสละเวลาเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อจะได้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านตัดสินใจ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากและมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น เข้าร่วมการประชาคมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการร่วมกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น พิจารณาสาเหตุของปัญหาตลอดจนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1977 : 219 อ้างถึงใน สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรราชวรางคุณมหาอุปราชราชกุมารี (2559 : 15) กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถวัดได้จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ คือมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านดำเนินการ ด้านรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ซึ่งขั้นตัดสินใจ (decision making) เป็นขั้นตอนการค้นหาคำตอบที่ต้องการที่แท้จริง เพื่อเตรียมกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการและเตรียมลงมือปฏิบัติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีวัฒน์ ยมรัตน์ (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา กำหนดนโยบายและเป้าหมายแนวทางการพัฒนาของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงคราม

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากต้องการร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น โดยจะเข้าร่วมการประชาคมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น ร่วมกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น พิจารณาสาเหตุของปัญหาตลอดจนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาท้องถิ่น นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ

ด้านดำเนินการ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากและมีส่วนร่วมเสนอรายชื่อตลอดจนคัดเลือกตัวแทนเข้าเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงานเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น และผลจากการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทำให้ประชาชนในตำบลมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1977 : 219 อ้างถึงใน สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรราชวรางคุณมหาอุปราชราชกุมารี (2559 : 15) กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถวัดได้จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ คือมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านดำเนินการ ด้านรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ซึ่งขั้นดำเนินการ (implementation) เป็นขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการจะคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วม เพื่อตัดสินใจเข้าร่วมดำเนินการ สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีวัฒน์ ยมรัตน์ (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และในการประชุมวางแผนแต่ละครั้งสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงครามได้เปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติด

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ ทั้งนี้ ประชาชนได้มีส่วนร่วมเสนอรายชื่อตลอดจนคัดเลือกตัวแทนเข้าเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนสนับสนุนคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงานเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น และผลจากการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นทำให้ประชาชนในตำบลมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จจากการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

ด้านรับประโยชน์ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มให้กับประชาชนในท้องถิ่น งานด้านสาธารณสุข โภชนา งานด้านการศึกษา ศาสนา การกีฬา วัฒนธรรมประเพณี งานด้านการสาธารณสุข การป้องกันและควบคุมโรค และประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1977 : 219 อ้างถึงใน สมเด็จพระเจษฎาฯ, 2559 : 15) กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถวัดได้จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ คือมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านดำเนินการ ด้านรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ซึ่งขั้นการรับผลประโยชน์ (benefits) ไม่ว่าจะเป็นสินทรัพย์ เกียรติยศชื่อเสียง ความยอมรับทางสังคม อำนาจการตัดสินใจ และความคุ้มค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของธนิตพงศ์ ศักดิ์บัววัชร (2557) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการรับผลประโยชน์ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกับตำรวจภูธรบางเสาธงได้รับการยอมรับจากชุมชนที่ช่วยป้องกันภัยยาเสพติดให้ชุมชนและประชาชนที่เข้าร่วมได้รับประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมปราบปรามยาเสพติด เพราะคนในครอบครัวปลอดภัยจากยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีวิวัฒน์ ยมรัตน์ (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และผลจากการเข้าร่วมดำเนินงานกับสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงครามทำให้ประชาชนในชุมชนได้อยู่ดีมีสุขมากขึ้น และการที่ประชาชนเข้าร่วมปราบปรามยาเสพติดทำให้ชุมชนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมรับประโยชน์จากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มให้กับประชาชนในท้องถิ่น งานด้านสาธารณสุข โภชนา งานด้านการศึกษา ศาสนา การกีฬา วัฒนธรรมประเพณี งานด้านการสาธารณสุข การป้องกันและควบคุมโรค และประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ซึ่งนับว่าประชาชนได้รับประโยชน์อย่างครบถ้วนทุกด้านตามภารกิจอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายจัดตั้งกำหนดให้ทำหรืออาจทำได้ในพื้นที่ นับเป็นความสำเร็จจากการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

ด้านประเมินผล ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากและประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมติดตามการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ร่วมติดตามประเมินผลโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ ทั้งยังมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1977 : 219 อ้างถึงใน สมเด็จพระเจษฎาฯ, 2559 : 15) กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชน

สามารถวัดได้จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ คือมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านดำเนินการ ด้านรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ซึ่งขั้นประเมินผล (evaluation) เป็นการติดตามผลการดำเนินงานที่ได้ปฏิบัติ ว่ามีข้อดีข้อบกพร่องตลอดจนปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อหาแนวทางแก้ไขให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของมุกดา กระแสสุนทร (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านร่วมติดตามและประเมินผลในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการเสร็จแล้วสามารถอำนวยความสะดวก หรือเกิดประโยชน์ในภาพรวมภายในหมู่บ้าน และได้ติดตามการดำเนินงานของโครงการที่กำลังดำเนินอยู่ในหมู่บ้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีวีวัฒน์ ยมรัตน์ (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงคราม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และผู้นำชุมชนได้มีส่วนร่วมในการนำผลของการปราบปรามยาเสพติดเผยแพร่ในชุมชนและได้ปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่เพื่อทบทวนแผนงานและนโยบายการปราบปรามยาเสพติด

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมประเมินผลจากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ เนื่องจากประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมติดตามการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ร่วมติดตามประเมินผลโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ ทั้งยังมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการพัฒนาของภาครัฐ

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลวิจัยพบว่าประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นพื้นที่เล็กๆ มีเพียง 5 หมู่บ้าน ประชาชนในตำบลก็มีจำนวนไม่มาก งบประมาณในการพัฒนาตำบลในแต่ละปีงบประมาณก็มีการจำกัดเมื่อเทียบกับพื้นที่ตำบลอื่นๆ ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรีแล้ว ซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์นั้นส่วนมากจะอาศัยอยู่ในพื้นที่โดยกำเนิด การอพยพเคลื่อนย้ายออกนอกพื้นที่ตำบลดอนมะสังข์ตลอดจนประชาชนที่มีการอพยพมาจากนอกพื้นที่ค่อนข้างน้อย จึงไม่มีความหลากหลายของประชากรในพื้นที่ และไม่มีความแตกต่างในลักษณะส่วนบุคคลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้นในความคิดเห็นของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ในด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน จึงมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพพร แห่งบังแค (2557) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อทำหน้าที่อาสาสมัครตำรวจชุมชนของสถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง ในประเด็นที่ว่า

ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมทำหน้าที่อาสาสมัครสำรวจชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ แหวนทองคำ (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นที่ว่าประชาชนในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางปู ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้ และอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบางปู จังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย ซึ่งตามแนวคิดของ สานิตย์ บุญชู (2530 : 36-40 อ้างถึงใน สัจฉกร บุญกอบ, 2554) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินงานหรือไม่นั้น เกิดจากกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้นสอดคล้องกับค่านิยมหรือทัศนคติของตน กิจกรรมนั้นมีคุณค่าสอดคล้องกับผลประโยชน์ของตนเอง เกิดจากได้รับการสนับสนุนการกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้เกิดขึ้น และเกิดจากโอกาสที่เอื้ออำนวยในการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ตามแนวคิดของคิน รพีพัฒน์ (2527 : 7-8, 320 อ้างถึงใน พชร โทพล, 2561 : 14) ได้อ้างถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ทฤษฎีการโน้มน้าวมวลชน (mass persuasion) ของ Maslow ที่อธิบายว่า การที่บุคคลมีแรงกระตุ้นเชิงพฤติกรรมจากปัจจัยมากมายที่ปรากฏในรูปของความ ต้องการ ได้แก่ ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพ (เช่น อาหาร) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ทั้งด้านชีวิตทรัพย์สิน และอาชีพการงาน ความต้องการทางเชิงสังคม ในรูปของความรักและการยอมรับ ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการความสำเร็จ ตลอดจนแนวคิดของ Irvin and Stansbury (2004 : 56) ได้กล่าวถึง ผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง อันได้แก่ ผลประโยชน์ด้านกระบวนการตัดสินใจ ผลประโยชน์ด้านผลลัพธ์ นอกจากนี้แนวคิดของ McDonald (1968 อ้างถึงใน สัจฉกร บุญกอบ, 2554) ซึ่งกล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการวางแผน แสดงให้เห็นว่าการวางแผนจะต้องเกี่ยวข้องและมีผลกระทบกับกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งกลุ่มผลประโยชน์เหล่านั้นมีอิทธิพลต่อการดำเนินการวางแผน จึงจำเป็นจะต้องเปิดโอกาสให้กลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนในขั้นตอนต่างๆ อีกทั้งแนวคิดของ Addink (2019 : 130) แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น อาจถูกกระตุ้นโดยแรงจูงใจในระบบอบประชาธิปไตย นับว่าปัจจัยด้านทัศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพล แก้วกำเนิด (2562) เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในประเด็นที่ว่าปัจจัยที่กำหนดการมีส่วนร่วมที่ศึกษาทั้ง 4 ตัว เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยจากมากไปหาน้อย คือ แรงจูงใจ โอกาสที่เอื้ออำนวย ทัศนคติ ผลประโยชน์ของตนเอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมจัดการขยะในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ พูลสวัสดิ์ (2562)

เรื่อง การจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในประเด็นที่ว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผลประโยชน์ของตนเอง แรงจูงใจ ทศนคติ และโอกาสที่เอื้ออำนวย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมได้ถึงร้อยละ 76 ในขณะที่งานวิจัยของมุกดา กระแสร์สุนทร (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัจจัยด้านผลประโยชน์ของตนเอง แรงจูงใจ สอดคล้องกับทศนคติ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้ถึงร้อยละ 82.40 แต่หากพิจารณาจากงานวิจัยที่ใช้ตัวแปรในด้านอื่นนอกเหนือจากตัวแปร ด้านทศนคติ ผลประโยชน์ แรงจูงใจ และโอกาสที่เอื้ออำนวย ซึ่งเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษานั้น เช่นตัวแปรที่ส่งผลต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านรางวัล ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และทักษะ และอำนาจการตัดสินใจ ก็ล้วนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม เช่น งานวิจัยของภัทราวรรณ แซ่ลี (2557) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดระเบียบ หาบเร่ แผงลอย ของเทศบาลตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร รางวัล อำนาจการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 87.50 นอกจากนี้งานวิจัยของปรีวิวัฒน์ ยมรัตน์ (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้และทักษะ ข้อมูลข่าวสาร รางวัล และอำนาจในการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 84.00

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ด้านโอกาสที่เอื้ออำนวย องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ควรเพิ่มช่องทางอย่างหลากหลายในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาตำบล เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เพื่อที่นำความคิดเห็นของประชาชนนั้นมากำหนดเป็นโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา และบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนสามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้
2. ด้านแรงจูงใจ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงกำหนดเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนได้รับทราบ พร้อมเน้นย้ำการชักชวนจากสมาชิกในหมู่บ้านให้มีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อันเป็นการส่งเสริมให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประสบความสำเร็จ สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นได้
3. ด้านผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ควรประชาสัมพันธ์ถึงห้วงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พร้อมอธิบายถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จากนั้นควรนำปัญหาหรือความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้จากการร่วมเสนอความคิดเห็น มากำหนดเป็นโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา และกำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งควรพิจารณาดำเนินการตามลำดับความสำคัญและสอดคล้องกับงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นได้
4. ด้านทศนคติ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนมะสังข์ควรส่งเสริมให้ประชาชนในตำบล ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นประสบความสำเร็จ สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในตัวชี้วัดอื่นๆ เช่น ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านรางวัล ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และทักษะ และอำนาจการตัดสินใจ เพื่อดูการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ พูลสวัสดิ์. (2562), การจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- กระทรวงมหาดไทย. (2548), ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- จักรวัฒน์ ชินรัตน์. (2560), การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังพิถล อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541), เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนิตพงศ์ ศักดิ์บวรวัชร. (2557), การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ธีรารรรถ เกิดแก่น. (2557), การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ธีรพล แก้วกำเนิด. (2562), การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นพพร เห่งบังแค. (2557), การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อทำหน้าที่อาสาสมัครตำรวจภูธรของสถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรีวัฒน์ ยมรัตน์. (2558), การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เพชร โทพล. (2561), ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาราชควาย อำเภอมืองนครพนม จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พรรณี ม่วงศรีจันทร์. (2556), การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลย่านซื่อ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2542, 11 พฤศจิกายน), **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก – 5
- ภัทรวารรณ แซ่ลี. (2557), **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดระเบียบ ทาบเร่ แผงลอย ของเทศบาลตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ**. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย สาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- มุกดา กระแสร์สุนทร. (2558), **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปีของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ**. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย สาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เยาวลักษณ์ คำป้อม. (2559). ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำโครงการของรัฐตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548. **Journal of Nakhonratchasima College**. [online]. 10(2), 270-284. ได้จาก: http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2559Vol10No2_679.pdf. [สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2565].
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, 6 เมษายน), **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก – 74
- วริญญา กังสาดลย์. (2557), **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วาสิณี บุญจง. (2562), **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี**. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย สาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วิชญ์ หยกจินดา. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอบางน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเด็จ หริ่มเจริญ. (2559), **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สัชฌุกร บุญกอบ. (2554), **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ**. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2565). **สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน)**. [ออนไลน์]. ได้จาก: <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/mainpage> [สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2565].

สุพจน์ เนตรวิเชียร. (2559), การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลโฉลง จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

อำนาจ แหวนทองคำ. (2558), การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบางปู จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

Active Participation. (2018). **Benefits of active participation for the individual.** [online]. Available from: http://resource.download.wjec.co.uk.s3-eu-west-1.amazonaws.com/vtc/2018-19/HSC18-19_1-4/_multi-lang/active-participation/2-benefits-of-active-participation.html. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].

Addink, H. (2019). **Good governance: Concept and context.** [online]. Available from: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/oso/9780198841159.001.0001/oso-9780198841159-chapter-9>. [สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565].

André, P. (2012). **Citizen participation.** [online]. Available from: https://dictionnaire.enap.ca/dictionnaire/docs/definitions/definitions_anglais/citizen_participation.pdf. [สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565].

Arbter, Handler and Purker. (2007). **The public participation manual: Shaping the future together austrian society for environment and technology.** [online]. Available from: http://www.iirsa.org/admin_iirsa_web/Uploads/Documents/ease_taller08_m6_anexo1.pdf. [สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2565].

Arnstein, S.R. (2007). A ladder of citizen participation. **Journal of the American Institute of Planners.** [online]. 35(4), 216-224. Available from: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01944366908977225>. [สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565].

Austrian Federal Chancellery. (2008). **Standards of public participation.** [online]. Available from: https://unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/ppeg/Austria_pp_standards.pdf. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].

Baum, H.S. (2001). **Citizens' participation.** [online]. Available from: <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/citizens-participation>. [สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2565].

- Brown, B. (2016). **5 Benefits of promoting employee participation**. [online]. Available from: <https://workology.com/5-benefits-of-promoting-employee-participation/>. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].
- Environmental Project Agency. (2022). **What is public participation**. [online]. Available from: <https://www.epa.gov/international-cooperation/public-participation-guide-introduction-public-participation>. [สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565].
- Huang, J. and Li, J. (2020) Research on public participation in public procurement: In the context of digital economy, **Journal of Business Administration Research**, 3(4), 43-49.
- IGI Global. (2022). **What is public participation**. [online]. Available from: <https://www.igi-global.com/dictionary/public-participation/24070>. [สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565].
- International Association for public participation. (2022), **Advancing the practice of public participation**. [online]. Available from: <https://www.iap2.org/page/pillars>. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].
- Irvin, R.A. and Stansbury, J. (2004) Citizen participation in decision making: Is it worth the effort?, **John Stansbury Public Administration Review**, 64(1), 55-65.
- Kuvarega, M and Rogers, H. (2002). **Benefits and disadvantages of public participation**. [online]. Available from: https://www.academia.edu/26751224/2.3.2_Benefits_and_disadvantages_of_public_participation. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].
- Mapuva, J. (2015). Citizen participation. **Mobilisation and Contested Participatory Spaces Academic Research Journal Vol.** [online]. 3(10), 405-415. Available from: https://www.researchgate.net/publication/312054744_A_handbook_on_the_Public_Participation_Process_in_the_Mediterranean. [สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2565].
- Mekong River Commission (MRC). (1998). **Public participation in the context of the MRC**. [online]. Available from: <https://www.mrcmekong.org/resource/aktivra>. [สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2565].
- Mulgan, R. (1990) Aristotle and the value of political participation, **Political Theory**, 18(2), 195-215.
- Mulholland, J. (2013). **5 Ways to improve citizen engagement initiatives**. [online]. Available from: <https://www.govtech.com/archive/5-ways-to-improve-citizen-engagement-initiatives.html>. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].
- OECD. (2020), **Innovative citizen participation and new democratic institutions**. [online]. Available from: <https://read.oecd-library.org/governance>. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].

- Peng, Y. (2010). **5 Principal challenges of public participation**. [online]. Available from:
<https://wesolve.app/5-principle-challenges-of-public-participation/>. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].
- Pimbert, M. and Wakeford, T. (2001) Overview: Deliberative Democracy and Citizen Empowerment, **PLA Notes**, (40), 23–28.
- Robbins, S.P. (1980), **The administrative process**. 2nd ed. London: Prentice – Hal.
- Roniotes A., Malotidi V., Virtanen H. and Vlachogianni Th. (2015), **A handbook on the public participation process in the mediterranean a tool for achieving sustainable development**. [online]. Available from:
https://www.researchgate.net/publication/312054744_A_handbook_on_the_Public_Participation_Process_in_the_Mediterranean. [สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2565].
- Types of Democracy**. (2022). [online]. Available from: <https://www.khanacademy.org/humanities/us-government-and-civics/us-gov-foundations/us-gov-types-of-democracy/a/types-of-democracy>. [สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2565].
- White, S.C. (1996). **Depoliticising development: The uses and abuses of participation**. [online]. Available from:
https://www.researchgate.net/publication/240528117_Depoliticising_Development_The_Uses_and_Abuses_of_Participation. [สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565].
- Yamane, T. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis**. 2nd ed. New York: Harper and Row.